

**TRƯỜNG THPT CHUYÊN
HÀ NỘI – AMSTERDAM**
Tổ Toán – Tin học

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KỲ I
NĂM HỌC: 2022-2023
Môn: TOÁN LỚP 8
Thời gian làm bài: 90 phút

Bài 1. (2,0 điểm) Cho biểu thức $A = \frac{4x+1}{x-1}$ và $B = \frac{3x+1}{x^2-1} - \frac{2x}{x-1} + \frac{3x}{x+1}$ với $x \neq 1, x \neq -1$.

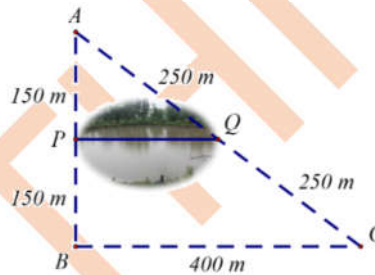
- 1) Tính giá trị của biểu thức A biết $x = 2$.
- 2) Rút gọn biểu thức B .
- 3) Tìm tất cả các giá trị của x để $|A.B| = 4x$.

Bài 2. (3,0 điểm)

- 1) Phân tích đa thức $A(x) = x^4 - 5x^2 + 4$ thành nhân tử
- 2) Tìm tất cả các giá trị của x thỏa mãn $2x^3 + (x+1)^3 - 3x^3 = 1$
- 3) Xác định các số thực a, b để đa thức $P(x) = x^3 + ax + b$ chia hết cho đa thức $x^2 - 1$.

Bài 3. (1,0 điểm)

Bác An muốn tính khoảng cách giữa hai vị trí P, Q ở hai bên bờ cái ao cá. Để làm được điều đó, bác An đã chọn ba vị trí A, B, C thực hiện đo đạc và vẽ mô phỏng như hình vẽ dưới. Em hãy giúp bác An tính khoảng cách giữa hai điểm P và Q .

Bài 4. (3,5 điểm)

Cho hình chữ nhật $ABCD$ ($AB > 2BC$), trên cạnh AB lấy điểm M sao cho $BC = AM$, trên tia CB lấy điểm N sao cho $CN = BM$, CM cắt AN tại P , trên CD lấy điểm E sao cho $CE = CB$.

- a) Chứng minh rằng tứ giác $AMCE$ là hình bình hành.
- b) Chứng minh rằng các tam giác ADE và ECN bằng nhau.
- c) Đường thẳng qua A vuông góc với AE cắt đường thẳng qua N vuông góc với NE tại điểm F . Chứng minh rằng tứ giác $AENF$ là hình vuông.
- d) Gọi K là giao điểm của EN với PC , L là giao điểm của EF với AN . Tính tỷ số diện tích của hai tam giác NKL và NEP .

Bài 5. (0,5 điểm) Với các số thực không âm a, b thỏa mãn $a + b = 2$. Tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = (a+1)(2b+1)$.

Hướng dẫn giải

Bài 1. (2,0 điểm) Cho biểu thức $A = \frac{4x+1}{x-1}$ và $B = \frac{3x+1}{x^2-1} - \frac{2x}{x-1} + \frac{3x}{x+1}$ với $x \neq 1, x \neq -1$.

- 1) Tính giá trị của biểu thức A biết $x = 2$.
- 2) Rút gọn biểu thức B .
- 3) Tìm tất cả các giá trị của x để $|A.B| = 4x$.

Lời giải

1) Ta có: $x = 2$ (thỏa mãn ĐKXD)

Thay $x = 2$ vào A ta có:

$$A = \frac{4.2+1}{2-1} = \frac{9}{1} = 9$$

Vậy giá trị của biểu thức A bằng 9 khi $x = 2$

$$2) B = \frac{3x+1}{x^2-1} - \frac{2x}{x-1} + \frac{3x}{x+1}$$

$$\Rightarrow B = \frac{3x+1}{(x+1)(x-1)} - \frac{2x}{x-1} + \frac{3x}{x+1}$$

$$\Rightarrow B = \frac{3x+1-2x(x+1)+3x(x-1)}{(x+1)(x-1)}$$

$$\Rightarrow B = \frac{3x+1-2x^2-2x+3x^2-3x}{(x+1)(x-1)}$$

$$\Rightarrow B = \frac{x^2-2x+1}{(x+1)(x-1)}$$

$$\Rightarrow B = \frac{(x-1)^2}{(x+1)(x-1)}$$

$$\Rightarrow B = \frac{x-1}{x+1}$$

Vậy $B = \frac{x-1}{x+1}$

$$3) A.B = \frac{4x+1}{x-1} \cdot \frac{x-1}{x+1}$$

$$\Rightarrow A.B = \frac{(4x+1)(x-1)}{(x-1)(x+1)}$$

$$\Rightarrow A.B = \frac{4x+1}{x+1}$$

$$\Rightarrow |A.B| = \left| \frac{4x+1}{x+1} \right|$$

Theo đề bài ta có $|A.B| = 4x$

$$\Rightarrow \left| \frac{4x+1}{x+1} \right| = 4x \quad (x \geq 0)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{4x+1}{x+1} = 4x \\ \frac{4x+1}{x+1} = -4x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x+1 = 4x(x+1) \\ 4x+1 = -4x(x+1) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x^2 + 4x = 4x+1 \\ -4x^2 - 4x = 4x+1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x^2 = 1 \\ 4x^2 + 8x + 1 = 0 \end{cases}$$

Trường hợp 1: $4x^2 = 1$

$$\Rightarrow x^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow x = \pm \frac{1}{2}, \text{ kết hợp với } x \geq 0 \text{ ta được } x = \frac{1}{2}$$

Trường hợp 2: $4x^2 + 8x + 1 = 0$

$$\Leftrightarrow 4x^2 + 8x + 4 = 3$$

$$\Leftrightarrow 4(x^2 + 2x + 1) = 3$$

$$\Leftrightarrow 4(x+1)^2 = 3$$

$$\Leftrightarrow (x+1)^2 = \frac{3}{4} \Leftrightarrow \begin{cases} x+1 = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ x+1 = \frac{-\sqrt{3}}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\sqrt{3}}{2} - 1 \\ x = \frac{-\sqrt{3}}{2} - 1 \end{cases} \text{ (loại)}$$

Vậy $x = \frac{1}{2}$ thỏa mãn yêu cầu đề

Bài 2:

1) Phân tích đa thức $A(x) = x^4 - 5x^2 + 4$ thành nhân tử.

2) Tìm tất cả các giá trị của x thỏa mãn $2x^3 + (x+1)^3 - 3x^3 = 1$.

3) Xác định các số thực a, b để đa thức $P(x) = x^3 + ax + b$ chia hết cho đa thức $x^2 - 1$.

Lời giải

1) $A = x^4 - 5x^2 + 4$

$$\Rightarrow A = x^4 - x^2 - 4x^2 + 4$$

$$\Rightarrow A = (x^4 - x^2) - (4x^2 - 4)$$

$$\Rightarrow A = x^2(x^2 - 1) - 4(x^2 - 1)$$

$$\Rightarrow A = (x^2 - 4)(x^2 - 1)$$

$$\Rightarrow A = (x - 2)(x + 2)(x - 1)(x + 1)$$

Vậy $A = (x - 2)(x + 2)(x - 1)(x + 1)$

$$1) \quad 2x^3 + (x + 1)^3 - 3x^3 = 1$$

$$\Leftrightarrow 2x^3 + (x^3 + 3x^2 + 3x + 1) - 3x^3 = 1$$

$$\Leftrightarrow 3x^3 + 3x^2 + 3x + 1 - 3x^3 = 1$$

$$\Leftrightarrow 3x^2 + 3x = 0$$

$$\Leftrightarrow 3x(x + 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = -1 \end{cases}$$

Vậy $x = 0$ và $x = -1$ thỏa mãn

2) Vì $P(x)$ chia hết cho $x^2 - 1$

$$\text{Suy ra } P(x) = (x^2 - 1).G(x) \quad (*)$$

Thay $x = 1$ vào (*) suy ra $P(1) = 0$

$$\Rightarrow 1 + a + b = 0 \rightarrow a + b = -1 \quad (1)$$

Thay $x = -1$ vào (*) suy ra $P(-1) = 0$

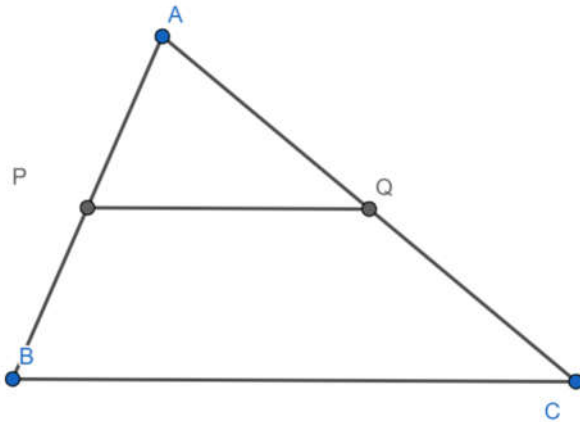
$$\Rightarrow -1 - a + b = 0 \rightarrow b - a = 1 \quad (2)$$

Ta lấy biểu thức (1) cộng biểu thức (2):

$$\Rightarrow (a + b) + (b - a) = -1 + 1 \Rightarrow 2b = 0 \Rightarrow b = 0 \Rightarrow a = -1. \text{ Vậy } a = -1 \text{ và } b = 0$$

Bài 3. Bác An muốn tính khoảng cách giữa hai vị trí P, Q ở hai bên bờ cái ao cá. Để làm được điều đó, bác An đã chọn ba vị trí A, B, C thực hiện đo đạc và vẽ mô phỏng như hình vẽ dưới. Em hãy giúp bác An tính khoảng cách giữa hai điểm P và Q .

Lời giải

Vì $AP = PB = 150(m)$ nên P là trung điểm AB .

$AQ = QC = 250(m)$ nên Q là trung điểm AC

Xét tam giác ABC có:

P là trung điểm AB ; Q là trung điểm AC

$\Rightarrow PQ$ là đường trung bình tam giác ABC

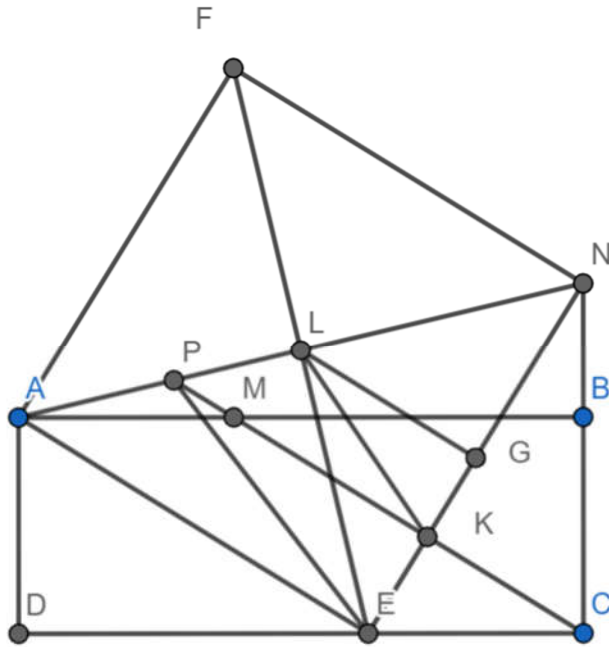
$$x \Rightarrow PQ = \frac{1}{2}BC = \frac{1}{2} \cdot 400 = 200(m)$$

Vậy khoảng cách giữa 2 điểm P và Q là $200(m)$

Bài 4. Cho hình chữ nhật $ABCD$ ($AB > 2BC$), trên cạnh AB lấy M sao cho $BC = AM$, trên tia CB lấy N sao cho $CN = BM$, CM cắt AN tại P , trên CD lấy điểm E sao cho $CE = CB$.

- Chứng minh rằng tứ giác $AMCE$ là hình bình hành.
- Chứng minh rằng các tam giác ADE và ECN bằng nhau.
- Đường thẳng qua A vuông góc với AE cắt đường thẳng qua N vuông góc với NE tại điểm F . Chứng minh rằng tứ giác $AENF$ là hình vuông.
- Gọi K là giao điểm của EN với PC , L là giao điểm của EF với AN . Tính tỷ số diện tích của hai tam giác NKL và NEP .

Lời giải

a) Vì $ABCD$ là hình chữ nhật nên $AB \parallel CD$

Theo đề bài ta có: $AM = CB = CE$

Vì $\left. \begin{array}{l} AM = CE \\ AM \parallel CE \end{array} \right\} \Rightarrow AMCE$ là hình bình hành (DPCM)

b) Vì $ABCD$ là hình chữ nhật nên $AB = CD$; $AD = BC$

Mà $AM = CE$ nên $AM - AM = CD - CE$

$\Rightarrow BM = DE$

Theo đề bài ta có: $CN = BM$ nên $CN = DE$

Xét tam giác ADE và tam giác ECN có:

$AD = CE$; $\widehat{ADE} = \widehat{ECN} = 90^\circ$; $DE = CN$

$\Rightarrow \triangle ADE = \triangle ECN$ (c.g.c) (DPCM)

c) $\Rightarrow AE = EN$ (2 cạnh tương ứng); $\widehat{AED} = \widehat{ENC}$

$\Rightarrow \widehat{AED} + \widehat{CEB} = \widehat{ENC} + \widehat{CEB}$

Mà tam giác ECB vuông tại C nên:

$\widehat{ENC} + \widehat{CEB} = 90^\circ$ (tổng 2 góc nhọn trong tam giác vuông)

$\Rightarrow \widehat{AED} + \widehat{CEB} = 90^\circ \Rightarrow 180^\circ - (\widehat{AED} + \widehat{CEB}) = 90^\circ \Rightarrow \widehat{AEN} = 90^\circ$

Theo đề bài ta có AF và NF vuông góc với AE và NE

$$\Rightarrow \widehat{EAF} = \widehat{ENF} = 90^\circ$$

Xét tứ giác $AENF$ có: $\Rightarrow \widehat{EAF} = \widehat{ENF} = \widehat{AEN} = 90^\circ$

$\Rightarrow AENF$ là hình chữ nhật

Mà ta có $AE = EN$ (cmt) nên $AENF$ là hình vuông (DPCM)

d) Gọi G là chân đường cao từ L xuống EN

Đặt độ dài cạnh PK là a ; độ dài cạnh LG là b .

Vì $AMCE$ là hình bình hành (cmt) nên AE song song CM

$$\widehat{NPK} = \widehat{NAE} = 45^\circ \text{ (2 góc so le trong)}$$

Mà $AENF$ là hình vuông nên $\widehat{EAN} = \widehat{ENA} = 45^\circ$

$$\Rightarrow \widehat{NPK} = \widehat{NAE} = 45^\circ$$

Xét tam giác NPK có: $\widehat{KPN} + \widehat{KNP} + \widehat{PKN} = 180^\circ$ (tổng 3 góc trong tam giác)

$$\Rightarrow \widehat{PKN} = 90^\circ$$

$\Rightarrow \Delta NPK$ vuông cân tại K

$$\Rightarrow PK = KN = a$$

Xét tam giác AEN có:

L là trung điểm AN (tính chất hình vuông)

$LG \parallel AE$ (cùng vuông góc EN)

$\Rightarrow LG$ là đường trung bình ΔAEN

$$\Rightarrow LG = \frac{1}{2} AE \text{ (tính chất đường trung bình)}$$

$$\Rightarrow AE = 2LG = 2b$$

Mà $AE = EN$ nên $EN = 2b$

$$\text{Ta có: } S_{NEP} = \frac{PK \cdot EN}{2} = \frac{a \cdot 2b}{2} = a \cdot b; S_{LKN} = \frac{LG \cdot KN}{2} = \frac{a \cdot b}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{S_{NEP}}{S_{LKN}} = \left(\frac{a \cdot b}{2} \right) : (a \cdot b) = \frac{1}{2}$$

Vậy tỉ số diện tích tam giác NKL và tam giác NEP là $\frac{1}{2}$

Bài 5. Với các số thực không âm a, b thỏa mãn $a + b = 2$, tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = (a + 1)(2b + 1)$.

Lời giải

Ta có: $a + b = 2 \Rightarrow a = 2 - b$

Thay vào P suy ra:

$$P = (2 - b + 1)(2b + 1)$$

$$\Leftrightarrow P = (3 - b)(2b + 1)$$

$$\Leftrightarrow P = -2b^2 + 5b + 3$$

$$\Leftrightarrow P = -2 \left(b^2 - \frac{5}{2}b + \left(\frac{5}{4}\right)^2 \right) + 3 + 2 * \left(\frac{5}{4}\right)^2$$

$$\Leftrightarrow P = -2 \left(b - \frac{5}{4} \right)^2 + \frac{49}{8}$$

Vì a, b là các số thực không âm nên $2 \geq b \geq 0$

$$\Rightarrow \frac{3}{4} \geq b - \frac{5}{4} \geq -\frac{5}{4} \Rightarrow \frac{25}{16} \geq \left(b - \frac{5}{4} \right)^2 \geq 0$$

$$\Rightarrow \frac{49}{8} \geq -2 \left(b - \frac{5}{4} \right)^2 + \frac{49}{8} \geq 3$$

$$\Rightarrow \frac{49}{8} \geq P \geq 3$$

Vậy giá trị nhỏ nhất của P là 3 khi $a = 2$ và $b = 0$

giá trị lớn nhất của P là $\frac{49}{8}$ khi $a = \frac{3}{4}$ và $b = \frac{5}{4}$